

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний

18 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Гендерна психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія» (ОС «Бакалавр»)

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробник: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри психології,

Світлана ЯШНИК

Опис навчальної дисципліни «Гендерна психологія»

«Гендерна психологія» є обов'язковою навчальною дисципліною ОП «Психологія». Знання гендерної психології розширює уявлення студентів про можливості інтерпретації та аналізу основних соціально-психологічних феноменів в гендерній перспективі. Основним предметом курсу є психологічні механізми «створення гендеру» та його вияву у суспільній та приватній сферах, у різних системах відносин; проблеми психологічного благополуччя чоловіків та жінок, а також їх самореалізація, породжена диференціацією та ієрархією гендерних ролей та статусів. Завдання курсу:

- сформувати базовий понятійний апарат гендерної психології; ознайомити з основними теоретико-методологічними підходами до гендерних досліджень;
- ознайомити з основними концепціями формування гендерних відмінностей;
- розкрити зміст процесу гендерної соціалізації особистості;
- сформувати навички критичного аналізу соціально-психологічних робіт, присвячених дослідженню статі і гендеру особистості;
- ознайомити з методиками вивчення гендерних аспектів буття особистості;
- сформувати навички виявлення гендерної проблематики в практичній діяльності психолога.

Під час вивчення дисципліни студенти пізнають зміст концептуальних підходів і досліджень, що стосуються засвоєння гендерних ролей, їх характеру в сім'ї та соціумі. Дисципліна забезпечує розуміння сутності основних шляхів та засобів впливу інститутів соціалізації (сім'ї, школи, ЗМІ) на формування гендерних поглядів, стереотипів, сприйняття учасників процесу соціалізації. Розкриваються психологічні аспекти сексизму, дискримінації за ознакою статі, гомофобії, кризи маскулітності. Розглядаються гендерні стереотипи, які стають основою для виконання особистістю традиційних гендерних ролей.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	053 Психологія	
Освітня програма	Психологія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова (вибіркова)	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	- (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	4	4
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	60 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: розкрити особливості функціонування людини як статевої істоти крізь призму соціально-психологічних знань.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність вирізняти й аналізувати психічні явища, їх види, властивості й закономірності, добирати методи їх вивчення й розвитку;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї;

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії;

ЗК9. Здатність працювати в команді;

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків;

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;

СК7) Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел;

ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника;

ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;

ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні основи гендерної психології														
Тема 1. Предмет, структура та завдання гендерної психології	1	10	2	2			6	10	2					8
Тема 2. Теоретичні основи гендерної психології	2-3	10	2	2			6	10	2					8
Тема 3. Методологія та методи психологічного дослідження гендеру	4-5	10	4	4			8	10	2					8
Разом за змістовим модулем 1		30	8	8			20	30	6					24
Змістовий модуль 2. Основи психології гендеру														
Тема 4. Психологія	6-7	20	4	4			6	20		2				18

гендерної соціалізації													
Тема 5. Гендерна роль: соціально-психологічний аспект	8	20	4	4			6	20		2			18
Тема 6. Гендерна ідентичність особистості	9-10	20	4	4			8	20		2			18
Разом за змістовим модулем 2		60	12	12			20	60		6			54
Змістовий модуль 3. Прикладні аспекти гендерної психології													
Тема 7. Гендерна психологія лідерства	11	10	2	2			6	10					10
Тема 8. Психологія гендерного насильства	12-13	10	4	4			6	10					10
Тема 9. Гендерна психологія спілкування	14-15	10	4	4			8	10					10
Разом за змістовим модулем 3		30	10	10			20	30					30
Усього годин		120	30	30			60	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, структура та завдання гендерної психології	2
2	Теоретичні основи гендерної психології	2
3	Методологія та методи психологічного дослідження гендеру	4
4	Психологія гендерної соціалізації	4
5	Гендерна роль: соціально-психологічний аспект	4
6	Гендерна ідентичність особистості	4
7	Гендерна психологія лідерства	2
8	Психологія гендерного насильства	4
9	Гендерна психологія спілкування	4
Усього годин		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, структура та завдання гендерної психології. Науково-практичний кінолекторій: «Взаємозв'язок розвитку фемінізму та розвитку гендерної психології»:	2

	Перші українські феміністки: https://www.youtube.com/watch?v=cYv_r_8ZqeE Жіночий рух в Україні: https://www.youtube.com/watch?v=DEk55DjiR8g Фільм "Феміністки: вчора, сьогодні, завтра" https://www.youtube.com/watch?v Художній фільм «Суфражистка»: http://gidonline.in/2016/02/sufrazhistka/	
2	Теоретичні основи гендерної психології. Ділова гра «Дизайн психологічного дослідження гендеру»	2
3	Методологія та методи психологічного дослідження гендеру. Критичний аналіз медіа-новин. Критичний аналіз літературних та народних казок. Критичний аналіз наукових текстів	2
4	Гендерна роль: соціально-психологічний аспект. Психологія гендерної соціалізації. Психологічна консультація «Формулюємо запит до гендерної психології»	2
5	Психологічний тренінг «Розвиток умінь встановлення контакту з респондентом»	2
6	Гендерна ідентичність особистості. Практичне завдання «Дослідження гендерної соціалізації автобіографічним методом»	2
7	Гендерна психологія лідерства. Практичне завдання «Критичний аналіз шкільних підручників	2
8	Психологія гендерного насильства. Ділова гра: «Вартість гендерного стереотипу»	2
9	Практичне завдання «Самодіагностика гендерної ідентичності». Психологічна діагностика гендеру. Групи методик для вивчення гендерної ідентичності (Шкала Гілфорда-Циммермана; Мінісоцький багатофакторний опитувальник (MMPI), шкала M/F; опитувальник Сандри Бем BSRI)).	2
10	Гендерна психологія спілкування. Практичне завдання «Соціально-психологічний аналіз гендерних ролей». Психологічна діагностика гендеру: методики для вивчення гендерних ролей ((Шкала статево-рольової поведінки, The Sex Role Behavior Scale (SRBS); проективна методика «Малюнок чоловіка та жінки» (PMЖ) (модифікація Н.М. Романової; семантичний диференціал).	2
11	Кінолекторій «Гендерна дискримінація та сексизм».	2
12	Ділова гра «Розробка програми сексуальної освіти для підлітків».	2
13	Кінолекторій «Трансгендерність - порушення гендерної ідентичності чи її варіація?»	2
14	Психологічний тренінг «Розвиток лідерського потенціалу жінок».	2
15	Психологічна діагностика гендеру. Групи методик для вивчення гендерної ідентичності (Шкала Гілфорда-Циммермана; Мінісоцький багатофакторний опитувальник (MMPI), шкала M/F; опитувальник Сандри Бем BSRI)).	2
	Усього годин	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, структура та завдання гендерної психології	6
2	Теоретичні основи гендерної психології	6

3	Методологія та методи психологічного дослідження гендеру	8
4	Психологія гендерної соціалізації	6
5	Гендерна роль: соціально-психологічний аспект	6
6	Гендерна ідентичність особистості	8
7	Гендерна психологія лідерства	6
8	Психологія гендерного насильства	6
9	Гендерна психологія спілкування	8
	Усього годин	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- перевірка якості виконання завдань самостійної роботи;
- усне опитування;
- перевірка якості виконання завдань під час практичних занять.

7. Методи навчання

1. Словесні:

- лекція (усний виклад великого за обсягом та логічною побудовою навчального матеріалу, займає основну частину часу відповідних занять),
- пояснення (основних термінів, феноменів, причинно-наслідкових зв'язків під час практичних занять),
- розповідь (опис життєвих випадків, що ілюструють пояснювані явища та феномени),
- бесіда (репродуктивна – на початку кожного практичного заняття, катехізисна – наприкінці лекційних та практичних занять, евристична – на початку лекційних та практичних занять),
- робота з підручниками, навчальними посібниками, науковими статтями (аналіз теоретичного матеріалу під час виконання завдань самостійної роботи з подальшим формулюванням висновків, побудовою таблиць та схем).

2. Наочні:

- ілюстрування (тексти-описи закономірностей психічної діяльності та поведінки людини під час практичних занять),
- демонстрування (показ особливостей застосування набутих знань у професійній практиці під час практичних занять),
- самостійне спостереження (апеляція до життєвого досвіду студентів, що стосується матеріалу лекційних та практичних занять).

3. Практичні:

- вправи (розв'язування задач на застосування набутих знань, тренування у застосуванні знань закономірностей психіки, виконання творчих завдань, що наближаються до реальних професійних ситуацій під час практичних занять, тренування у використанні методів дослідження психічних явищ, виконання практичних завдань у командах),

- тести (виконання завдань, що перевіряють розуміння навчального матеріалу).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного “Положення про екзамени та заліки у НУБіП України”.

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні і методологічні основи гендерної психології		
Лекція 1	Знати етапи оформлення предмету гендерної психології, їх характеристики; структуру гендерної психології. Розрізняти рівні розуміння гендеру. Аналізувати гендерну психологію в системі міждисциплінарного знання про гендер. Розрізняти основні хвилі та напрями розвитку сучасного фемінізму. Вміти аналізувати роль фемінізму в розвитку гендерних досліджень у психології. Розуміти сутність феміністичної критики психології. Класифікація феміністських підходів до вивчення гендеру. Розрізняти етапи розвитку гендерної психології.	10
Усне опитування	Вирішення завдання для самоперевірки: розуміння сутності гендерної психології як науки; вирішення завдань для самостійної роботи; розв’язування кейсу проблемних ситуацій	10
Практична робота 1	Розв’язання практичного завдання «Критичний аналіз літературних та народних казок»; психологічна консультація «Формулюємо запит до гендерної психології»	10
Написання тематичної контрольної роботи.	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5
Лекція 2	Розуміти стать і гендер як багаторівневу систему. Розрізняти поняття маскулінності/фемінності у біологічно орієнтованому психологічному знанні та гендерному підході. Знати етапи становлення гендеру як статусу та структури. Аналізувати еволюцію категорії «гендер» (класична, некласична, постнеокласична парадигма). Аналізувати підходи з дослідження механізмів гендерної соціалізації та особливостей гендерної ідентичності (психоаналітична теорія, теорія соціального научіння, теорія когнітивного розвитку, «нова психологія статі», теорія гендерної схеми, теорія соціальних ролей, теорія природної	

	взаємодоповнюваності статей, етнометодологія Г.Гарфінкеля, теорія «творення» гендеру Уеста та Зімермана. теорія соціальної драматургії І.Гофмана). Розуміти основні характеристики та категорії гендеру.	
Усне опитування	Вирішення завдань для самоперевірки: аналіз системи категорій гендерної психології. Вирішення завдань для самостійної роботи. Розв'язання кейсу проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Критичний аналіз наукових текстів гендерної проблематики	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5
Лекція 3	Вміти застосовувати психологічну діагностику гендеру. Розрізняти групи методик: методи, які використовуються для вивчення гендерної ідентичності (Шкала Гілфорда-Циммермана; Мінісоцький багатофакторний опитувальник (MMPI), шкала M/F; опитувальник Сандри Бем BSRI); опитувальники сексуальної орієнтації (Шкали А. Кінзі та Ф. Клайна; Гратки сексуальної орієнтації - Sexual Orientation Grid (KSOG), Ф. Клайна; Шкалу жіночих настанов (Attitudes Toward Women Scale) Spence та Helmreich); методики для вивчення гендерних ролей (Шкала статево-рольової поведінки, The Sex Role Behavior Scale (SRBS); проективна методика «Малюнок чоловіка та жінки» (РМЖ) (модифікація Н.М. Романової; семантичний диференціал).	
Усне опитування	Вирішення завдання для самоперевірки: знання підходів до гендерних досліджень (парадигми статево-рольових відмінностей; парадигми унікальної жіночої психології; парадигми соціального конструювання гендеру); вирішення завдання для самостійної роботи; розв'язання кейсу проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Практичне завдання «Інтерв'ю у психологічних дослідженнях гендеру»	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів	5
Модульна контрольна робота 1	Узагальнення набутих знань та умінь.	25
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Основи психології гендеру		
Лекція 4	Знати складові гендерної соціалізації. Розрізняти фази гендерної соціалізації та механізми для здійснення статево-рольової соціалізації. Гендерна ресоціалізація. Розуміти психологічну сутність гендерної соціалізації особистості. Аналізувати гендерну систему та її компоненти.	

Усне опитування	Вирішення завдань для самоперевірки: розуміння психологічної сутності гендерної соціалізації особистості.; вирішення завдань для самостійної роботи; розв'язання кейсу проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Практичне завдання «Критичний аналіз шкільних підручників»	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5
Лекція 5	Знати структуру гендерного стереотипу (описовий, наказовий). Розрізняти види гендерних стереотипів та їх властивості. Аналізувати функції гендерних стереотипів. Аналізувати гендерну роль: поняття, зміст, структура. Норми чоловічої гендерної ролі. Аналізувати соціально-психологічні причини розгойдування гендерних ролей у чоловіків. Аналізувати гендерно-рольовий конфлікт. Розрізняти види гендерно-рольового конфлікту. Типи внутрішньо-рольового конфлікту у жінок. Аналізувати причини рольового конфлікту працюючої жінки. Використовувати вміння основних шляхів зменшення рольового конфлікту жінок.	
Усне опитування	Завдання для самоперевірки: розуміння поняття гендерного стереотипу. Завдання для самостійної роботи: соціально-психологічний аналіз гендерних ролей. Кейс проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Участь у діловій грі «Розробка програми сексуальної просвіти для підлітків»; кінолекторій «Трансгендерність - порушення гендерної ідентичності чи її варіація?»	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів	5
Лекція 6.	Розрізняти маскуліність, фемінність і андрогінність як гендерні властивості особистості. Аналізувати види гендерної ідентичності. Знати теорії розвитку гендерної ідентичності. Розрізняти етапи розвитку гендерної та сексуальної ідентичності. Знати складові сексуальної ідентичності та види сексуальної ідентичності. Феномен дифузної сексуальної ідентичності. Аналізувати феномен queer-ідентичності. Квір-теорія. Гомосексуальна ідентичність. Трансгендерність. Розрізняти категорії трансгендерності (транссексуали, транвестити, гендерквіри, андрогіни, інтерсексуали, бігендери, агендери).	
Усне опитування	Вирішення завдань для самоперевірки: розуміння психологічної сутності гендерної ідентичності, структури та основних індикаторів гендерної ідентичності; вирішення завдання для самостійної роботи; розв'язання кейсу проблемних ситуацій; термінологічний розігрів.	10

Практична робота	Участь у діловій грі «Розробка програми сексуальної просвіти для підлітків»; кінолекторій «Трансгендерність - порушення гендерної ідентичності чи її варіація?»	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5
Модульна контрольна робота 2	Узагальнення набути знань та умінь.	25
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Прикладні аспекти гендерної психології		
Лекція 7	Аналізувати гендерний розрив та феномен скляної стелі. Розрізняти наслідки відстороненості жінок від лідерства. Феномен страху успіху жінок. Знати ознаки і характеристики гендерного менеджменту. Стереотип жіночого лідерства. Знати сучасні напрями дослідження гендерних аспектів лідерства. Аналізувати гендерні теорії лідерства. Розуміти поняття жіночої кар'єри. Аналізувати моделі розвитку жіночої кар'єри. Чинники, динаміка та етапи розвитку кар'єри жінки. Розрізняти типи жіночих кар'єр. Аналізувати бар'єри успішної жіночої кар'єри. Розуміти соціально-психологічні особливості жінок, що вибудовують кар'єру у традиційно «жіночих» та «чоловічих» сферах.	
Усне опитування	Вирішення завдання щодо впливу гендерних стереотипів на мотивацію досягнення жінок; вирішення завдання для самостійної роботи; розв'язання кейсу проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Практичне завдання «Арт-перфоманс у роботі з насильством»; психологічна вправа «Колективний колаж»	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів	5
Лекція 8	Аналізувати явище гендерного насильства. Розрізняти види гендерного насильства. Знати чинники насильства щодо жінок. Знати наслідки насильства щодо жінок та методи і форми їх психокорекції.	
Усне опитування	Вирішення завдань для самоперевірки: «Психологічні аспекти гендерного насильства»; завдання для самостійної роботи; вирішення кейсу проблемних ситуацій; участь у круглому столі участь у дискусії «Секс без згоди - це злочин?».	10
Практична робота	«Арт-перфоманс у роботі з насильством»; психологічна вправа «Колективний колаж».	10
Написання тематичної контрольної роботи	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5

Лекція 9	Знати проблему гендеру у мовному вимірі. Аналізувати гендерні особливості спілкування. Розуміти створення гендеру у спілкуванні. Знати основні поняття теми: гендерне спілкування, гендерна комунікація, андроцентризм, мовний сексизм, гендерно чутливе мовлення.	
Усне опитування	Вирішення завдань для самоперевірки; вирішення завдання для самостійної роботи; розв'язання кейсу проблемних ситуацій.	10
Практична робота	Практичне завдання «Конструювання гендерної ідентичності у повсякденному спілкуванні». Практичне завдання: «Оповідні рамки культури та особистий гендерний досвід».	10
Модульна контрольна робота 3.	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК	5
Проміжний контроль	Узагальнення набути знань та умінь.	25
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2 + M3)/3 * 0,7 \leq 70$	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку за умови погодження з деканатом.</p>
<p>Політика щодо академічної доброчесності</p>	<p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654).</p> <p>Студенти повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.</p> <p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу</p>
<p>Політика щодо відвідування</p>	<p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)</p>

9. Навчально-методичне забезпечення

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Гендерна психологія» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=3077>)

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Говорун Т., Кікнеджі О. Стать та сексуальність: психологічний ракурс: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 1999. 384 с.
2. Гендерні відносини: архетип, стереотип, ідентичність. За заг. ред. Пушонкової О. А., Шевченко З. В. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. 202 с.
3. Комарек С. Чоловік як еволюційна інновація? Станіслав: Априорі, 2018. 254 с.
4. Кравець В. Гендерна педагогіка: навч. посіб. Тернопіль: Джура, 2003. 416 с.

5. Левченко К. Гендерне тяжіння. Харків: Фоліо, 2019. 192 с.
6. Ткалич М.Г. Гендерна психологія. К.: Академвидав, 2011. 248 с.
7. Чуйко О., Куравська Н. Гендер і кар'єра: навч. посіб. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2019. 372 с..
8. Щотка О. П. Гендерна психологія: навч. посіб. Ніжин: Видавець ПП. Лисенко М. М., 2019. 358 с.

Допоміжні

1. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. Київ: Сфера, 2014. 65 с.
2. Кімелл М. Гендероване суспільство. Київ: Сфера, 2003. С. 1-68.
3. Маєрчик М. Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей. За ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової. Київ: Критика, 2013. С. 11-27.
4. Маєрчик М. Розвиток теорій гендеру і статі (Розділ 3) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової. К.: Критика, 2013. С. 41-58.
5. Мельник Т.М. Гендер як наука та навчальна дисципліна. Основи теорії гендеру: навч. посіб. [відповід. ред. М.М. Скорик]. Київ: К.І.С., 2004. С. 10-29.
6. Чухим Н. Гендер та гендерні дослідження в ХХ ст. *Незалежний культурологічний часопис*. 2000. № 17. С. 22-29.

Інформаційні ресурси

1. Гендерна парадигма освітнього простору. За заг. ред. Дороніної Т. О. Кривий Ріг : ВЦ КГПП ДВНЗ «КНУ». 2015. Вип. 1. 150 с. <http://gendercenter.sumdu.edu.ua/images/docs/12.pdf> (дата останнього звернення: 19.04.2025)
2. Гендерні дослідження, проект «Донбаські студії» / Фонд ІЗОЛЯЦІЯ. Платформа культурних ініціатив; Представництво Фонду імені Генріха Бюлля. Київ, 2015. 228 с. https://ua.boell.org/sites/default/files/gender_publication_all.pdf (дата останнього звернення: 18.04.2025)
3. Гендерні відносини: архетип, стереотип, ідентичність. За заг. ред. Пушонкової О. А., Шевченко З. В. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю., 2016. 202 с. <http://eprints.cdu.edu.ua/1020/1/rep0000753.pdf> (дата останнього звернення: 17.05.2025)
4. Жінка як об'єкт у рекламі/ bbc/ https://www.youtube.com/watch?v=H_f9iC54hdw (дата останнього звернення: 20.04.2025)
5. Мезенцева Н. Гендер і географія в Україні : Монографія. К. : Ніка-Центр, 2013. 194 с.

- http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/kafedra_ekonom_lit/Gender_geogr_Ua.pdf (дата останнього звернення: 19.04.2025)
6. Програми гендерних студій в українських університетах. /За ред. О.Л. Зінюк. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», 2019. 788 с. <http://gestproject.eu/wp-content/uploads/2019/02/Ukraine-Compendium.pdf> (дата останнього звернення: 15.04.2025)
  7. Глосарій Гендерного інформаційно-аналітичного центру «Крона» <http://krona.org.ua/gender.html> (дата останнього звернення: 18.04.2025)
  8. Чуйко О., Куравська Н. Гендер і кар'єра: навчальний посібник / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2019. 372 с. http://gestproject.eu/wp-content/uploads/2019/02/Chuiko-Gender_and_Career_PNU.pdf (дата останнього звернення: 14.04.2025)
  9. Chemey I. D. Psychology of Gender. URL: <file:///C:/Users/HP/Downloads/36.PsychologyofGender.pdf> (дата останнього звернення: 16.04.2025)
  10. Gender in a Social Psychology Context <https://oxfordre.com/psychology/view/10.1093/acrefore/9780190236557.001.001/acrefore-9780190236557-e-309> (дата останнього звернення: 14.05.2025)
  11. Gender - AQA Psychology UNDER 20 MINS! Quick Revision for Paper 3 <https://www.youtube.com/watch?v=yCvKCNDz-l8> (дата останнього звернення: 15.04.2025)